

PROJEKTOWANIE WWW

- HTML & XHTML, CSS

WOJCIECH BIEDROŃ

Projekt okładki
Redakcja i korekta
Redakcja techniczna
© Copyright by Wojciech Biedroń

Tytuł: Projektowanie WWW - HTML & XHTML, CSS

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentów niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku, filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

ISBN dla edycji ebooka
978-83-939854-3-2

Jeśli macie Państwo pytania, uwagi do publikacji, możecie skontaktować się z autorem pod adresem: e-mail: wojciech.biedron@onet.pl

Wydanie I, Warszawa 2014

Published in Poland

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	4
ROZDZ. 1	
Współczesne trendy przy tworzeniu stron WWW.....	6
ROZDZ. 2	
Projektowanie stron WWW warstwa wizualna.....	13
ROZDZ. 3	
3. 1. HTML- Hipertekstowy Język Znaczników – wprowadzenie.....	18
3. 2. Struktura dokumentu – znaczniki	21
ROZDZ. 4	
4. 1. HTML a XHTML.....	46
4. 2. Publikacja i walidacja strony w Internecie.....	51
ROZDZ. 5	
5. 1. CSS- Kaskadowe arkusze stylów – charakterystyka	55
5. 2. CSS- Kaskadowe arkusze stylów – „Box model”	77
5. 3. CSS- Kaskadowe arkusze stylów – dziedziczenie.....	88
5. 4. CSS- Kaskadowe arkusze stylów – znaczniki specjalne.....	91
Co dalej?.....	94

Wstęp

Do opanowania podstaw składni języka służącego do tworzenia stron internetowych potrzeba kilka dni. Na to, aby zostać biegłym w składaniu gotowej grafiki i tworzeniu szablonów, które można umieścić na serwerze pod określoną domeną, wystarczy kilka bądź kilkanaście tygodni. Zanim jednak będziemy biegli w programowaniu aplikacji internetowych minie co najmniej kilka lat.

Zbudowanie strony zgodnie ze specyfikacją pochodzącą z lat 90-tych pozwoli na jej wyświetlenie na komputerze lokalnym. Jeśli jednak umieścimy ją na serwerze i użyjemy walidatora (narzędzia do sprawdzania poprawności składni języka HTML) okaże się, że wiele elementów ma status tzw. deprecated (nie należy ich stosować i nie poleca się takiego sposobu pisania kodu).

Strona zbudowana w języku HTML, którego pierwsza wersja powstała w latach dziewięćdziesiątych (w październiku 2014 roku zakończyły się prace nad specyfikacją HTML w wersji 5) wyświetli się w najnowszej wersji jakiegokolwiek przeglądarki. I stanie się tak pomimo tego, że niektóre jej elementy zostały uznane przez walidator za niezgodne ze specyfikacją określoną przez W3C (World Wide Web Consortium).

Dlatego nie należy się dziwić, że w sieci obok stron nowoczesnych zbudowanych w języku XHTML 1.0, HTML 4.01, HTML 5, czy XHTML 1.1 znajdują się także takie witryny, które powstały ponad jedną dekadę temu i zastosowano w nich znaczniki, których powyższe, nowe specyfikacje już nie uznają.

My jako użytkownicy oglądając WWW nie zastanawiamy się czym różnią się takie strony. Dopiero analiza źródła mówi (i to nie zawsze) czy to jest np. prosta, statyczna strona „wizytówkowa”, czy skomplikowany system portalowy.

Książka pt.: *Projektowanie WWW - HTML & XHTML, CSS* rozpoczyna serię publikacji, które przeprowadzą Cię Czytelniku przez proces tworzenia stron internetowych. W niniejszym opracowaniu zajmiemy się technikami związanymi z wykonywaniem statycznych stron WWW.

W kolejnych przejdziemy do zagadnień umożliwiających interakcję na linii: klient-serwer.

W celu ułatwienia sobie samemu pracy, przy pisaniu niniejszego podręcznika oraz korzystając z doświadczenia podczas prowadzonych przeze mnie zajęć z tematyki tworzenia aplikacji internetowych, wprowadziłem podział na projektowanie/ programowanie WWW.

Szybko dostrzeżesz Czytelniku, że bardzo trudnym jest uchwycenie momentu kiedy jeszcze opisujemy strukturę informacji zawartą na stronie internetowej, używając do tego, jak sama nazwa wskazuje - HTML-a (HyperText Markup Language), czyli języka znaczników, a kiedy mówimy o programowaniu sensu stricto.

W *Projektowaniu WWW - HTML & XHTML, CSS* nie będą poruszane kwestie związane z językami programowania, może z drobnymi wyjątkami, kiedy będę się odwoływał do konkretnych technologii. Jednak opis składni, zmiennych, struktur sterujących i innych kwestii, znajdzie się w kolejnych opracowaniach.

W swoim założeniu *Projektowanie WWW* jest dla projektantów / programistów stron WWW, którzy planują samodzielnie zająć się projektowaniem, wykonywaniem i modyfikacją stron internetowych bądź współpracują z działami projektowania/programowania stron WWW/ albo też znając języki programowania takie jak np. PHP chcą zapoznać się z elementami, które odpowiadają za wygląd strony. W I tomie nie będzie jednak informacji o łączeniu skryptów pisanych po stronie klienta ze skryptami pisanymi po stronie serwera. Nastąpi to w późniejszych publikacjach przy omawianiu m.in. języka PHP.

Książka ma charakter podręcznika, który po kolei pokaże jak stworzyć statyczną stronę internetową.

Niestety publikacja, czy to opracowana w postaci tradycyjnej formy papierowej, czy ebooka może tylko w pewien sposób przysłużyć się do zdobywania wiedzy, którą najlepiej osiąść uczestnicząc w zajęciach z tworzenia aplikacji internetowych. Na nich dzięki jednoczesnej formie łączącej wykład z ćwiczeniami można zrozumieć niuanse rządzące projektowaniem WWW. Poza tym pozostaje praktyka i nieustanne poprawianie i wzbogacanie stylu co przełoży się na ładne pod względem estetycznym i łatwe do modyfikacji strony WWW.

Wojciech Biedroń

ROZDZ. 1

Współczesne trendy przy tworzeniu stron WWW

Przypuszczam, że kiedy czytasz Czytelniku te słowa, obecne standardy projektowania stron, które tutaj opisuję, albo już się zmieniły albo są w trakcie transformacji i niebawem będą odbiegać od tych przeze mnie prezentowanych.

Niezależnie od tego czy tak się dzieje czy nie, potrzebujemy punktu wyjścia do omówienia kwestii projektowania witryn WWW w Internecie.

Trendy z jednej strony są warunkowane rozwojem urządzeń przenośnych, które w znacznym stopniu przejęły rolę, którą kiedyś pełniły komputery stacjonarne i laptopy, a z drugiej strony przez zmianę technologii, w których są tworzone aplikacje internetowe. Pokazane poniżej przykłady pochodzą z serwisów informacyjnych:

The image shows a screenshot of the MetroMSN website homepage. At the top, there is a large advertisement for Lufthansa featuring a smiling woman and a man in a cockpit. The ad text includes "Stewardessa? Hostessa? Idealna gospodyni!", "Na całym świecie Przez cały czas Wszystko dla Ciebie", and "Odkryj więcej". Below the ad is a "Uruchomić film" button. The website header includes the MetroMSN logo, a Bing search bar with a "Szukaj" button, and social media icons for Outlook, Facebook, Skype, and IE 10. A navigation bar contains categories: WIADOMOŚCI, SPORT, ROZRYWKA, KULTURA, STYL ŻYCIA, DOM I PIENIĄDZE, and TAPETY NA PULPIT. Below this is a "Tapety na pulpit" section with a "POBIERZ ZA DARMO" button and three landscape images. The "Metro poleca" section features three news thumbnails: a fire truck accident, a military case, and a woman on a red carpet.

Rys. 1 [http://www.msn.com]

Cookies on the BBC website We use cookies to ensure that we give you the best experience on our website. We also use cookies to ensure we show you advertising that is relevant to you. If you continue without changing your settings, we'll assume that you are happy to receive all cookies on the BBC website. However, if you would like to, you can [change your cookie settings](#) at any time.

✓ Continue
 ⓘ Find out more

BBC News Sport Weather Travel Future TV Radio More... Search

Top News Story

Bo Xilai accused of China crimes
 Top politician Bo Xilai is expelled from China's Communist Party and is to face criminal charges for alleged abuse of power and corruption.

Spotlight
Technology of Business

News

Iran's MEK loses US terror tag
 The US has removed the dissident Iranian group Mujahideen-e Khalq (MEK) from its terror blacklist, after years of intense lobbying.

Business
 France to raise taxes on wealthy

Sport
 Big-hitting Australia crush India

You in 2032
 What will working life be like 20 years from now? One expert imagines the offices of the future.

Most Popular in News

Shared	Read	Watched/Listened
Father on lesbian daughter 'offer'		1
White whale spotted off Australia		2
How did police find Megan Stammers?		3
Hands on with the Nintendo Wii U		4

Rys. 2 [http://www.bbc.co.uk]

Großgeräte umsonst.*
Nur in Ihrem Media Markt vor Ort. Exklusiv bis 2. Oktober.

Freitag, 28. September 2012 Schlagzeilen | Hilfe | RSS | Newsletter | Mobil | Wetter | TV-Programm

SPIEGEL ONLINE

NACHRICHTEN VIDEO THEMEN FORUM ENGLISH DER SPIEGEL SPIEGEL TV ABO SHOP Folgen:

Home Politik Wirtschaft Panorama Sport Kultur Netzwelt Wissenschaft Gesundheit einestages Karriere Uni Schule Reise Auto

Top-Themen: Peer Steinbrück | Michael Schumacher | Germanwings | Schuldenkrise in Spanien Login | Registrierung

SPD-Frontmann Steinbrück
Kandidatenkür mit Schönheitsfehler

Die Entscheidung ist gefallen: Peer Steinbrück soll die Sozialdemokraten ins Kanzleramt zurückführen. Eigentlich wollte Parteichef Gabriel die Personalie viel später bekanntgeben - am Ende musste er dem Druck der Beteiligten nachgeben. Mit diesem Kandidaten spielt die SPD volles Risiko. Von Florian Gathmann und Veit Medick mehr... [Video | Forum]

- Steinbrück gegen Merkel: Das Duell ist eröffnet
- SPD-Kandidat Steinbrück: "Ich kämpfe für Rot-Grün"
- Reaktionen auf Steinbrück-Kandidatur: "Da blieb nur einer übrig"
- Bundestagswahl 2013: Steinbrück wird Kanzlerkandidat der SPD

SPIEGEL.TV - FERNSEHEN IM NETZ

großgerät zu hierern, bekommen Sie das Gerät umsonst.

Rys.3 [<http://www.spiegel.de>]

Zaprezentowane strony mają postać prawie taką jak wyglądające obecnie papierowe tygodniki informacyjne. Nie ma zbyt wiele ozdobników, ramek, efektów specjalnych. Dominują kanciaste, prostokątne kształty, zdjęcia są dopasowane do całości tak, że od razu wiadomo do której sekcji należą. Czytelnik od razu ma ułatwione poruszanie się po stronie.

Obecnie na niektórych urządzeniach przenośnych nawigacja odbywa się za pomocą palców, a nie myszek jak to było kiedyś w przypadku komputerów stacjonarnych i laptopów.

Przykładowo styl sprzed kilku lat z epoki „przedtabletowej” i „smartfonowej” prezentował się nieco odmiennie.

Przykładem niech będzie nasz rodzimy serwis – Wirtualna Polska i jego strona główna z 2005 roku.

Rys. 4 [http://www.wp.pl]

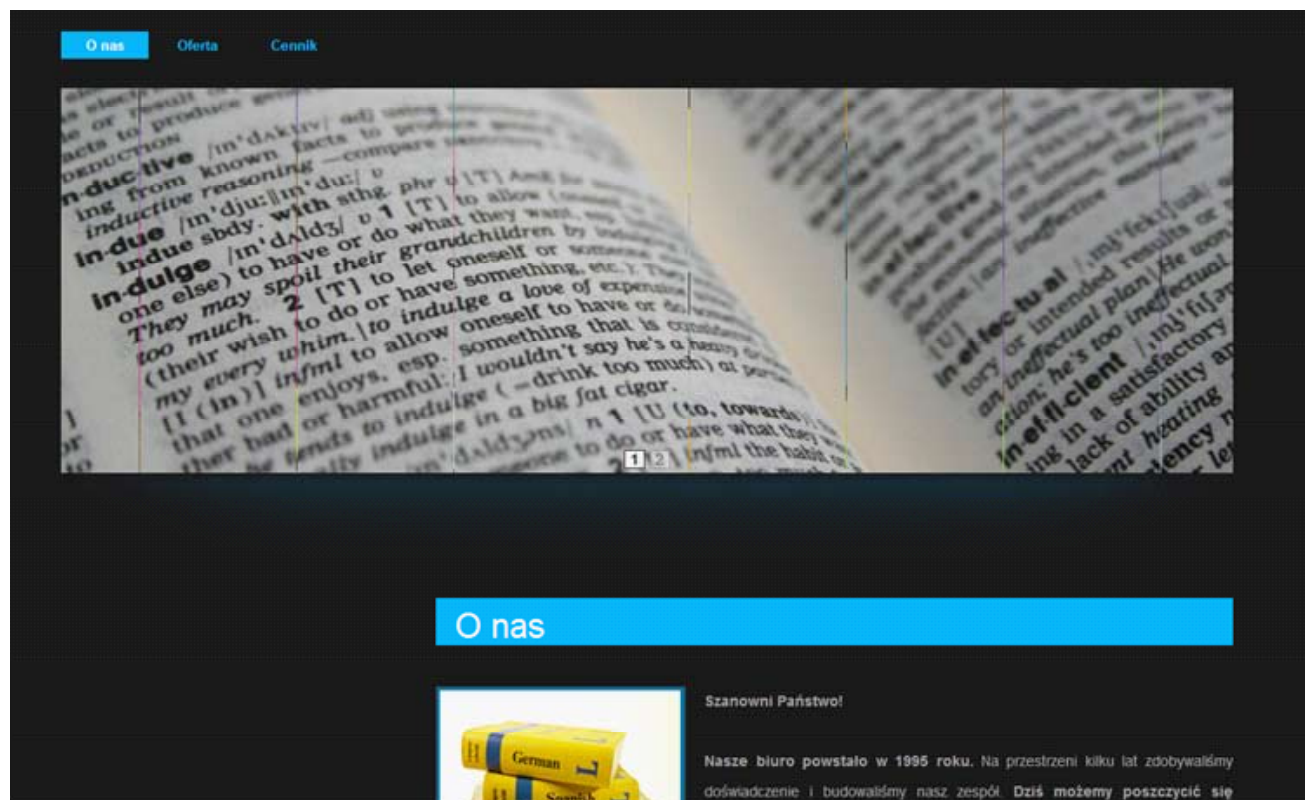
Dominował styl składający się z ramek, zakładek, ozdobników, bannerów reklamowych i innych nadających stronie formę potężnego medium na którym znajdują się wszystkie informacje, począwszy od prognozy pogody poprzez najnowsze wiadomości sportowe a skończywszy na najważniejszych informacjach politycznych i plotkach dotyczących celebrytów.

I choć obecny trend wcale nie zniknął, jak się okazuje i dalej spotkamy serwisy, które po otwarciu przytłaczają swoim ogromem informacji, to mamy obecnie do czynienia jednak z odchodzeniem od rozbudowanej formy na rzecz prostych, czytelnych witryn, które są łatwe w nawigacji i szybko możemy na nich znaleźć poszukiwane informacje.

Tak więc obecna tendencja, w której przeważa prostota i niemalże surowość w projekcie utrzymuje się nie tylko w branży informacyjno-dziennikarskiej, ale jak się przekonamy również w przypadku prezentacji stron firmowych, instytucji, korporacji czy innych.

Rys. 5 [Przykład strony firmowej o branży spożywczej]

Rys. 6 [Przykład strony reprezentującej np. branżę poligraficzną albo wydawniczą]